Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2022-0000112160

Datum
16 maart 2022

Opgesteld door
[redacted] CZW/S&B
T [redacted]

Samengewerkt met
[redacted] (DGBRW/DenB)

Bijlage(n)
11

Aan Minister van BZK
Van CZW/S&B en DGBRW/DenB

nota

Nader rapport Wet kiescollege niet-ingezetenen

Aanleiding

De Afdeling advisering van de Raad van State (Afdeling) heeft op 24 februari jl. advies uitgebracht over het wetsvoorstel Wet kiescollege niet-ingezetenen (dictum B). Het wetsvoorstel bevat de uitvoeringswetgeving voor het voorstel tot wijziging van de Grondwet ter oprichting van een kiescollege bestaande uit niet-ingezetenen voor de Eerste Kamer. Het nader rapport naar aanleiding van het advies van de Afdeling is gereed.

Tijdens de behandeling van de grondwetswijziging op 25 januari jl. heeft u de Tweede Kamer toegezegd bij de indiening van het wetsvoorstel erop terug te komen hoe “een extra impuls” kan worden gegeven aan het oproepen van niet-ingezetenen om zich te registreren voor de kiescollegeverkiezing. Deze nota bevat drie voorstellen hiervoor (zie hierna bij: Beslispunt registratie kiesgerechtigdheid).

Tijdens de behandeling van de grondwetswijziging in de tweede lezing in de Tweede Kamer zijn ook de nodige vragen gesteld. Het merendeel van de vragen maakte al onderdeel uit van het concept-wetsvoorstel en de toelichting. Aanvullend is op de vragen over de Registratie Niet-Ingezetenen een uitgebreide passage opgenomen in het nader rapport. Tijdens de behandeling van het grondwetsvoorstel zijn er ook algemene vragen gesteld over kiezers in het buitenland. Omdat deze buiten de scope van dit specifieke wetsvoorstel vallen, zijn deze verder niet opgenomen in de toelichting.

Geadviseerd besluit

- Kennisnemen van het beslispunt over de registratie kiesgerechtigdheid en aangeven of en zo ja met welk(e) voorstel(len) u instemt.
- Instemmen met het aangepaste wetsvoorstel, de memorie van toelichting en het nader rapport en daartoe ondertekenen:
    - het nader rapport; en
    - de memorie van toelichting.

Hoofdlijnen advies Afdeling advisering van de Raad van State

1. Stemwaarde/opschoning permanente registratie

Advies Afdeling: De stemwaarde van het kiescollege wordt bepaald aan de hand van het aantal niet-ingezetenen dat zich in de permanente registratie heeft

geregistreerd voor de kiescollegeverkiezing. De Afdeling wijst erop dat registratie een eenmalige, vrij simpele handeling is en een kiezer, zolang hij zich niet uitschrijft, altijd in de registratie blijft staan, terwijl zijn belangstelling wellicht afneemt. De Afdeling vindt het een risico dat dit erin kan resulteren dat de opkomst, zeker na verloop van tijd, veel lager ligt dan het aantal kiezers in de registratie. De invloed van het kiescollege kan zo onevenredig worden, meent de Afdeling. De Afdeling draagt als oplossing aan dat overwogen kan worden de registratie voor kiesgerechtigden periodiek op te schonen, bijvoorbeeld gekoppeld aan het opkomstpercentage.

Opvolging: U deelt niet de zienswijze dat indien de opkomst van de kiescollegeverkiezing relatief laag is, de invloed van het kiescollege op de samenstelling van de Eerste Kamer onevenredig zou zijn vergeleken met de invloed van provinciale staten. Ook bij de verkiezing van provinciale staten én de kiescolleges in Caribisch Nederland kan het opkomstcijfer relatief laag liggen ten opzichte van de groep op basis waarvan de stemwaarde wordt bepaald (inwoners provincie en inwoners openbaar lichaam). Dit staat dus los van de keuze om de stemwaarde te baseren op het aantal geregistreerde kiesgerechtigden.

Wat betreft de suggestie om de permanente registratie periodiek op te schonen licht u toe dat een periodieke vraag om herbevestiging of verwijdering van kiezers uit de registratie niet strookt met het permanente karakter van de registratie, die juist tot doel heeft het voor niet-ingezetenen zo makkelijk mogelijk te maken: zij hoeven zich maar eenmaal te registreren. U geeft verder aan dat periodieke opschoning in de praktijk zou betekenen dat ofwel alle kiezers uit de registratie desgevraagd hun registratie moeten herbevestigen ofwel het deel van de kiezers dat minder actief lijkt wat betreft het uitbrengen van een stem daaruit worden verwijderd. De eerste situatie is onwenselijk aangezien dit betekent dat ook kiezers die hebben deelgenomen aan de afgelopen verkiezingen opnieuw een actieve handeling moeten verrichten om te kunnen deelnemen aan de volgende verkiezing. De tweede situatie is onwenselijk omdat het arbitrair is welke criteria zullen gaan gelden om vast te stellen dat de registratie van een kiezer niet meer actueel is. U deelt wel de opvatting dat het belangrijk is dat de permanente registratie zo actueel mogelijk is. In dit kader zet u uiteen dat burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag op grond van de Kieswet (art. D 6, derde lid) gehouden zijn om personen uit de registratie te verwijderen indien aan hen omstandigheden bekend worden op grond waarvan de persoon niet (langer) als kiezer buiten Nederland behoort te zijn geregistreerd. Dat gebeurt onder meer naar aanleiding van mutaties in de Basisregistratie personen (BRP).

2. Vereiste van niet-ingezetenschap voor leden kiescollege

Advies Afdeling: Voor actief en passief kiesrecht van het kiescollege gelden dezelfde vereisten: de criteria die gelden voor kiesgerechtigdheid voor de Tweede Kamerverkiezing plus het criterium van niet-ingezetenschap. De Afdeling wijst op het risico dat er onvoldoende animo is voor lidmaatschap van het kiescollege en stelt voor om voor lidmaatschap van het kiescollege de eis van niet-ingezetenschap te laten vervallen. De Afdeling ziet ruimte om de bepaling tot wijziging van de Grondwet zo te interpreteren. Wat betreft de zorg dat er onvoldoende animo is, merkt de Afdeling voorts op dat de fysieke stemming voor de Eerste Kamerverkiezing belemmerend kan werken voor de kandidering. In dit kader refereert de Afdeling aan het onderzoek naar belemmeringen voor mensen

om zich te kandideren waarover in de toelichting bij het wetsvoorstel staat dat dat is uitgezet.

Opvolging: U geeft aan dat het niet in de rede ligt om op dit moment in het proces grondwetswijziging al in tweede lezing aangenomen door de Tweede Kamer de grondwetsbepaling op andere wijze te interpreteren. Temeer niet nu zowel uit de toelichting van de grondwetswijziging als uit andere Kamerstukken zonder twijfel blijkt dat beoogd is om de eisen aan passief en actief kiesrecht gelijk te stellen. Daarnaast geeft u aan niet te verwachten dat er onvoldoende animo zal zijn onder personen en partijen om zich te kandideren. Ten aanzien van de fysieke stemming blijft u bij het standpunt dat het niet onoverkomelijk zal zijn om eenmaal per vier jaar naar Nederland af te reizen. Temeer niet nu de datum van de verkiezing ruim van tevoren, en zelfs vóór het moment van kandidaatstelling voor de kiescollegeverkiezing, bekend is. Bovendien is het aannemelijk dat de kiescollegeleden juist personen zijn die zich verbonden voelen met Nederland, en derhalve bereid zijn naar Nederland te reizen of daar om een andere reden al tijdelijk zijn.

Wat betreft het onderzoek naar de bereidheid van kiezers om zich te kandideren voor het kiescollege dat in de memorie van toelichting was aangekondigd (ter opvolging van het advies van de Kiesraad) merkt u op dat uw ambtsvoorganger te voorbarig is geweest met de opmerking dat het onderzoek al plaatsvindt.
U geeft aan het meer opportuun te vinden om een dergelijk onderzoek uit te voeren in het kader van de evaluatie van de eerst gehouden kiescollegeverkiezing en de eerste stemming voor de Eerste Kamerverkiezing. U geeft aan dat er ook aan de fysieke stemming nadelen zitten, maar dat dit alles afwegende de beste keuze is omdat aan de alternatieve manieren waarop gestemd kan worden grotere nadelen kleven. U memoreert daarnaast ook dat er in het wetsvoorstel (en onderliggende besluit) al voorstellen zijn opgenomen om zoveel mogelijk belemmeringen weg te nemen en kandidaten te faciliteren.
Daarnaast geeft u ook aan dat de verantwoordelijkheid om voldoende kandidaten te vinden ook bij politieke partijen ligt. Daarom wilt u bezien hoe dit in de praktijk uitpakt en dit bij het onderzoek betrekken. In het kader van de evaluatie zullen kiezers en kandidaten concreet worden bevraagd over eventuele praktische belemmeringen die zij hebben ervaren. Vervolgens kan worden bezien op welke wijze daar naar aanleiding van de evaluatie opvolging aan kan worden gegeven. Ambtelijk heeft de Kiesraad te kennen gegeven goed te kunnen begrijpen dat het door haar gevraagde onderzoek wordt gekoppeld aan de evaluatie.

3. Evaluatie kiescollegeverkiezing

Advies Afdeling: De Afdeling merkt op dat in de toelichting wordt gesproken van een evaluatie van de kiescollegeverkiezing, terwijl hiertoe geen wettelijke bepaling is opgenomen. Daarnaast is, aldus de Afdeling, niet gemotiveerd waarom het ministerie deze evaluatie zelf uitvoert en niet de Kiesraad.

Opvolging: U memoreert dat het sinds 2007 staand kabinetsbeleid is dat het ministerie van BZK elke verkiezing evalueert.[1] Gelet hierop ligt een expliciete evaluatiebepaling in de wet niet voor de hand. Daarnaast licht u toe dat het evalueren van beleid, wet- en regelgeving over kiesrechtaangelegenheden de bevoegdheid van de minister van BZK is, en het daarom in beginsel aan u is om

[1] Brief aan de Tweede Kamer van 23 november 2007, Kamerstukken II 2007/2008, 31 200-VII, nr. 26.

deze evaluatie uit te (laten) voeren. U geeft daarnaast ook aan dat de Kiesraad gebruikelijk een evaluatie advies uitbrengt voor een verkiezing als zij dat opportuun vindt. Dit advies wordt dan uiteraard ook betrokken bij de evaluatie die door BZK wordt uitgevoerd.

Beslispunt registratie kiesgerechtigden
Op 25 januari jl. behandelde de Tweede Kamer in tweede lezing het grondwetsvoorstel ter oprichting van het kiescollege niet-ingezetenen (35785). Tijdens de behandeling heeft u de volgende toezegging gedaan:
"Volgens mij moeten we in het kader van de uitvoeringswetgeving, zeker als we die gaan behandelen, ook goed kijken naar hoe we een extra inzet kunnen plegen om mensen op te roepen om zich te registreren. Dus ik zou de heer Sneller kunnen toezeggen dat ik bij het indienen van dat wetsvoorstel zal terugkomen op hoe we hier een extra impuls aan kunnen geven."

Ambtelijk zien wij hiervoor drie mogelijkheden. Dat betreft 1) extra communicatie, 2) in dit wetsvoorstel regelen dat een aanvraag tot registratie voorafgaand aan inwerkingtreding van dit wetsvoorstel mogelijk is en dit met terugwerkende kracht formaliseren en 3) in dit wetsvoorstel regelen dat alle geregistreerde kiesgerechtigden voor TK- en EP-verkiezing ook in de registratie voor het kiescollege worden opgenomen, tenzij ze zich daarvoor afmelden (opt-out). De gemeente Den Haag, die op grond van de Kieswet de permanente registratie niet-ingezetenen beheert, zal een deel van deze taken in de praktijk uitvoeren, maar u kunt haar daarin extra faciliteren.

Actie 1 is no-regret. Voorstel 2 en 3 vergen een juridische grondslag en derhalve wijziging van het wetsvoorstel zoals het aan de Afdeling is voorgelegd. Voorstel 2 is omwille van het krappe tijdpad al verwerkt in de versie van het wetsvoorstel en de toelichting die nu aan u wordt voorgelegd. Voorstel 3 bevat een aanvullende mogelijkheid om het aantal kiezers in de permanente registratie uit te breiden. Dit voorstel vergt nadere wijziging van het wetsvoorstel, de memorie van toelichting en het nader rapport. Indien u (i) het niet eens bent met voorstel 2, en/of (ii) voorstel 3 wenst toe te voegen, zullen de stukken worden gewijzigd en opnieuw aan u worden voorgelegd.

<u>Actie 1: Extra communicatie-inspanning door de gemeente Den Haag</u>
Het is wenselijk om een extra communicatie-inspanning te leveren om niet-ingezetenen te wijzen op de oprichting van het kiescollege en de mogelijkheid om zich te registreren voor die verkiezing. De gemeente Den Haag houdt er al rekening mee om in het kader van de kiescollegeverkiezing een extra communicatie-inspanning te leveren ten opzichte van de inspanningen die zij al regulier rond de verkiezingen voor kiezers in het buitenland verrichten. Dit vergt geen aanpassing van het wetsvoorstel en kent geen nadelen.

In aanvulling op de inspanningen die standaard worden verricht om niet-ingezetenen te wijzen op de mogelijkheid van stemmen vanuit het buitenland en op de permanente registratie, expliciteert het wetsvoorstel dat alle niet-ingezetenen die thans voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer of het Europees Parlement staan geregistreerd een brief krijgen waarin zij worden geattendeerd op de mogelijkheid zich (ook) te registreren voor de kiescollegeverkiezing. Het is denkbaar dat een dergelijke brief, ter herinnering, meerdere malen wordt verstuurd. Daarnaast kan de communicatie via de kanalen

die nu al door de gemeente Den Haag gebruikt worden - internet, social media, waar mogelijk emigratiebeurzen en verenigingen voor Nederlanders in het buitenland - worden geïntensiveerd.

Voorstel 2: Indienen verzoek om registratie al eerder starten en registraties met terugwerkende kracht formaliseren

Om te zorgen dat zoveel mogelijk niet-ingezetenen zich registreren, is het van belang dat zo vroeg mogelijk gestart kan worden met communiceren over de kiescollegeverkiezing en de wijze waarop kiesgerechtigden zich hiervoor kunnen registreren. Communiceren over het registreren voor de kiescollegeverkiezing heeft nog geen zin op het moment dat kiezers zich nog niet kunnen registreren.

De moeilijkheid is dat de mogelijkheid tot registratie voor de kiescollegeverkiezing pas wordt geregeld in deze uitvoeringswetgeving. Het is wenselijk dat registratie al eerder mogelijk is, namelijk vanaf het moment dat de grondwetswijziging in werking treedt, en derhalve zeker is dat de kiescollegeverkiezing op een zeker moment gaat plaatsvinden. Het voorstel is daarom om het indienen van een registratieaanvraag mogelijk te maken vanaf het moment dat het grondwetsvoorstel in werking treedt. De uitvoeringswetgeving regelt dat deze aanvragen met terugwerkende kracht worden aangemerkt als aanvragen als bedoeld in de Kieswet om deze kiezers te registreren als kiesgerechtigde voor de kiescollegeverkiezing.

De gemeente Den Haag (die op grond van de Kieswet verantwoordelijk is voor de permanente registratie) heeft ambtelijk aangegeven de (geautomatiseerde) systemen om dit te faciliteren in mei 2022 gereed te kunnen hebben. Dit zou tijdig zijn, want het is in geen geval haalbaar dat de grondwetswijziging eerder dan mei in werking treedt.

Voordeel:

- De communicatiecampagne voor registratie voor de kiescollegeverkiezing kan naar verwachting enkele maanden eerder van start gaan (hoeft niet te wachten op de uitvoeringswetgeving). De verwachting is reëel dat dit resulteert in meer registraties.

Nadelen:

- Er is in de tussenliggende periode nog geen wettelijke grondslag voor het verwerken van de persoonsgegevens die onderdeel uitmaken van het indienen van de registratie-aanvragen bij de gemeente Den Haag. Dit kan echter worden ondervangen door richting de kiezer te expliciteren dat hij bij het indienen van de aanvraag toestemming geeft voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor dit specifieke doel. Een kiezer die dit niet wil, kan wachten met het indienen van zijn aanvraag tot de uitvoeringswetgeving in werking is getreden. Dit is in overeenstemming met de Algemene verordening gegevensbescherming.
- Beleidsmatig zien wij geen nadelen.

Voorstel 3: Geregistreerde kiesgerechtigden voor de Tweede Kamerverkiezing en/of de Europese Parlementsverkiezing overschrijven in de permanente registratie voor de kiescollegeverkiezing

De aanname is reëel dat in elk geval een deel van de niet-ingezetenen die geregistreerd zijn voor de Tweede Kamer- en Europees Parlementsverkiezingen

ook interesse heeft in deelname aan de kiescollegeverkiezing, om ook invloed te kunnen uitoefenen op de samenstelling van de Eerste Kamer. Denkbaar is het voorstel dat voor deze groep het uitgangspunt gaat gelden dat zij automatisch worden geregistreerd als kiesgerechtigde voor de kiescollegeverkiezing – en hier per brief op geattendeerd worden – *tenzij* zij aangeven hier geen interesse in te hebben. Dit is een verstrekkende optie, waarbij we u nadrukkelijk wijzen op de nadelen (zie hierna).

Voordelen:
- Dit voorstel zal naar verwachting leiden tot meer geregistreerde kiesgerechtigden.
- Van kiezers die al in de permanente registratie staan vergt dit niet nogmaals een handeling tot registratie.

Nadelen:
- De stemwaarde van het kiescollege is gekoppeld aan het aantal niet-ingezetenen dat zich als kiesgerechtigde registreert voor de verkiezing van het kiescollege. Door te kiezen voor een systeem waarmee de permanente registratie automatisch wordt gevuld, wordt er invloed uitgeoefend op de hoogte van de stemwaarde van het kiescollege.
- De Kieswet regelt dat de registratie van kiesgerechtigdheid van een niet-ingezetene in de permanente registratie voor de Tweede Kamer- of Europees Parlementsverkiezing gebeurt op aanvraag. Voor de kiescollegeverkiezing voorziet onderhavig wetsvoorstel in een gelijksoortige procedure (registratie op aanvraag). Kiesgerechtigden zonder handeling van hun kant registreren voor de kiescollegeverkiezing wijkt daarmee af van het reguliere (wettelijke) registratieproces en het karakter van de permanente registratie. Hiertoe dient een aparte wettelijke bepaling opgenomen te worden in het wetsvoorstel.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
N.v.t.

Motivering
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Min. BZK

16335 22/4

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan Minister BZK
Van [redacted] (DenB)
[redacted] (CZW/S&B)

Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving

Contactpersonen
[redacted]

Datum
21 april 2021

Kenmerk
2021-0000212936

Samengewerkt met
- CZW/CZ
- DenB

nota

Aanbieding hoofdlijnenbrief kiescollege niet-ingezetenen CBJ

Aanleiding
Tijdens de behandeling van de eerste lezing van het grondwetsvoorstel ter invoering van een kiescollege niet-ingezetenen in de Eerste Kamer op 6 oktober jl. heeft u toegezegd de Kamer dit voorjaar bij brief op hoofdlijnen te informeren over de uitvoeringswetgeving waarin het kiescollege wordt vormgegeven. Gelet op deze toezegging (en tijdige MR-besluitvorming) dient deze hoofdlijnenbrief op 17 mei a.s. voor de CBJ-behandeling op 24 mei a.s. te worden aangeboden.

Advies/actie
U kunt:
- Instemmen met de inhoudelijke lijn voor inrichting van het kiescollege niet-ingezetenen.
- Instemmen met aanbieden van de hoofdlijnenbrief aan de CBJ.

Met opmerkingen [redacted]: 22/4[redacted]: parallel sg

Kern
Voorstel voor vormgeving van het kiescollege
In de hoofdlijnenbrief doet u een voorstel voor de inrichting van het kiescollege. Hieronder vindt u de hoofdlijnen van dit voorstel. In de brief worden deze nader uitgewerkt.

De kiesgerechtigdheid voor de verkiezing van de leden van het kiescollege niet-ingezetenen is verbonden aan dezelfde voorwaarden als de kiesgerechtigdheid voor de Tweede Kamerverkiezingen, met daarbovenop de eis dat de kiezer geen ingezetene is van Nederland. Uitgangspunt in de uitvoeringswetgeving is dat voor zover van toepassing wordt aangesloten bij de al bestaande wetgeving voor de inrichting en verkiezing van provinciale staten dan wel de kiescolleges in Caribisch Nederland. Waar dit niet mogelijk is, wordt het volgende voorgesteld:

i. Vormgeving van het kiescollege
- Het kiescollege wordt gevestigd in de gemeente Den Haag en wordt ondersteund door ambtenaren van de gemeente. De gemeente Den Haag organiseert de verkiezing en beheert de (permanente) registratie van kiesgerechtigden voor de kiescollegeverkiezing. De burgemeester van Den Haag is de voorzitter van het kiescollege.
- Het ledenaantal van het kiescollege is gerelateerd aan het aantal geregistreerde kiezers in het buitenland, volgens de systematiek en verhouding uit de Gemeentewet. Een aantal registraties van 90.000 (het

aantal geregistreerde kiezers buiten NL voor de TK verkiezing) zal op basis hiervan resulteren in 37 leden.
- Verschillende functies worden aangemerkt als onverenigbaar met lidmaatschap van het kiescollege niet-ingezetenen. Een en ander in lijn met de functies die onverenigbaar zijn met lidmaatschap van provinciale staten of de kiescolleges Caribisch Nederland.

ii. Verkiezing van de leden van het kiescollege niet-ingezetenen
- De kandidaatstellingsprocedure voor de kiescollegeverkiezing is afgestemd op het feit dat de kiesgerechtigden in het buitenland wonen. Concreet wordt mogelijk gemaakt dat ondersteuningsverklaringen digitaal kunnen worden afgelegd en dat een Nederlandse ingezetene (die dus niet kiesgerechtigd is voor de kiescollegeverkiezing) gemachtigd kan worden om de kandidatenlijst voor de verkiezing in te leveren bij het centraal stembureau. De waarborgsom voor kandidaatstelling wordt vastgesteld op € 225 (gelijk aan gemeenteraadsverkiezingen) en moet betaald worden aan de gemeente Den Haag.
- De verkiezing vindt plaats gelijktijdig met de verkiezing van provinciale staten en de kiescolleges Caribisch Nederland. De stemming voor het kiescollege vindt plaats per brief (per post of afgifte op een Nederlandse ambassade of consulaat). Stemmen per volmacht of met een kiezerspas is niet mogelijk.
- Het hoofdstembureau en het centraal stembureau voor de verkiezingen van provinciale staten van Zuid-Holland fungeren tevens als zodanig voor de kiescollegeverkiezing.

iii. Verkiezing van de leden van de Eerste Kamer door het kiescollege niet-ingezetenen
- De vergadering waarin het kiescollege stemt voor de EK is in beginsel fysiek in NL. Een lid dat verhinderd is kan stemmen per brief of volmacht. De overige vergaderingen van het kiescollege vinden digitaal plaats.

Over de stemwaarde is aan dr. S. P. Otjes gevraagd om daar onderzoek naar te doen. In zijn rapport doet hij een voorstel om de stemwaarde te berekenen op basis van een formule. De formule berekent het stemgewicht per kiescollegelid aan de hand van het aantal geregistreerde kiesgerechtigden voor de kiescollegeverkiezing en past hierop een correctiefactor toe, gebaseerd op de verhouding tussen het aantal inwoners en geregistreerde kiesgerechtigden in Nederland.

Toelichting
- Dit voorstel vloeit voort uit het regeerakkoord Rutte III.
- Instelling van een kiescollege voor niet-ingezetenen is voorgesteld in een grondwetsvoorstel dat de Tweede en Eerste Kamer in eerste lezing hebben aangenomen. Het kiescollege niet-ingezetenen heeft tot doel om kiezers buiten Nederland invloed te geven op de samenstelling van de Eerste Kamer.
- Op 31 maart jl. is het grondwetsvoorstel voor tweede lezing bij de Tweede Kamer ingediend.
- Voor de inrichting van het kiescollege dient nog een uitvoeringswetsvoorstel te worden uitgewerkt waarin dat wordt gepreciseerd. Vooruitlopend op die

uitvoeringswetgeving wordt via de hoofdlijnenbrief al een voorstel voor de contouren aan de Eerste Kamer gestuurd.
- Een gelijkluidende brief zal aan de Tweede Kamer worden verstuurd. Als bijlage bij de brief aan de Kamers wordt ook het onderzoek aangeboden dat dr. S.P. Otjes heeft gedaan naar de stemwaardebepaling van het kiescollege.
- Aan de hand van de voorstellen uit de hoofdlijnenbrief zal de uitvoeringswetgeving worden uitgewerkt.

Voorafgaand aan aanbieding aan de CBJ wordt de brief inhoudelijk afgestemd met de gemeente Den Haag (die een grote rol gaat vervullen in de uitvoering). Mocht dit tot wezenlijke aanpassingen leiden dan wordt dit u separaat voorgelegd.

Min BZK
DGBRW akkoord

114

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

27/09

Datum
10 september 2021

Onze referentie
2021-0000472698

Opgesteld door
[redacted] CZW/S&B
T [redacted]

[redacted] DGBRW/DenB
T [redacted]

Aan
Minister van BZK

Van
[redacted]

Aan Minister van BZK
Van [redacted]

nota

Consultatie wetsvoorstel kiescollege niet-ingezetenen

Aanleiding
Begin oktober wordt naar verwachting de tweede lezing van het grondwetsvoorstel ter invoering van een kiescollege bestaande uit niet-ingezetenen voor de Eerste Kamer door de Tweede Kamer behandeld (op voorraadagenda week 5 oktober). Dit grondwetsvoorstel geeft uitvoering aan het regeerakkoord. Onderhavig wetsvoorstel bevat de uitvoeringswetgeving (Wet kiescollege niet-ingezetenen), waarin de vormgeving en werking van het kiescollege zijn uitgewerkt. Het conceptwetsvoorstel is gereed voor consultatie. In de Ministerraad van 4 juni jl. heeft u een machtiging gekregen om de uitvoeringswetgeving in (internet-)consultatie te brengen.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd:
- in te stemmen met het in consultatie brengen van het wetsvoorstel, en
- de adviesaanvragen te ondertekenen aan de Kiesraad, de gemeente Den Haag, de provincie Zuid-Holland, de VNG en de NVVB; u geeft hen daarin tot 8 november a.s. de tijd voor een reactie.

Kernpunten
- Tijdens de behandeling van de eerste lezing van het grondwetsvoorstel in oktober 2020 heeft u toegezegd de Eerste Kamer op hoofdlijnen te informeren over de uitvoeringswetgeving waarin het kiescollege wordt vormgegeven. Op 10 juni jl. heeft u deze toezegging gestand gedaan en de Kamers bij brief geïnformeerd over de hoofdlijnen van de uitvoeringswetgeving.
- De Tweede Kamer heeft aangegeven de hoofdlijnenbrief te betrekken bij de behandeling van het grondwetsvoorstel.
- De hoofdlijnenbrief is behandeld in de MR van 4 juni jl. Er is toen ook al een machtiging gegeven om de uitvoeringswetgeving te publiceren voor (internet-)consultatie.
- Het wetsvoorstel bevat een (nadere) uitwerking van de hoofdlijnenbrief. Grofweg bestaat het wetsvoorstel uit twee delen: (i) een wetsvoorstel waarin de inrichting en samenstelling van het kiescollege is neergelegd en (ii) een wijziging van de Kieswet, die de verkiezing van het kiescollege en de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer door de kiescollegeleden regelt.

Toelichting
<u>De inhoud van het wetsvoorstel:</u>

De kiesgerechtigdheid voor de verkiezing van de leden van het kiescollege niet-ingezetenen is verbonden aan dezelfde voorwaarden als de kiesgerechtigdheid voor de Tweede Kamerverkiezingen, met daarbovenop de eis dat de kiezer geen ingezetene is van Nederland. Uitgangspunt in de uitvoeringswetgeving is dat voor zover van toepassing wordt aangesloten bij de al bestaande wetgeving voor de inrichting en verkiezing van provinciale staten dan wel de kiescolleges in Caribisch Nederland. Waar dit niet mogelijk is gelet op de eigenheid en specifieke context van het kiescollege niet-ingezetenen, wordt het volgende voorgesteld:

i. Vormgeving van het kiescollege

- Het kiescollege wordt gevestigd in de gemeente Den Haag en wordt ondersteund door ambtenaren van de gemeente. De gemeente Den Haag organiseert de verkiezing en beheert de (permanente) registratie van kiesgerechtigden voor de kiescollegeverkiezing. De burgemeester van Den Haag is de voorzitter van het kiescollege.
- Het ledenaantal van het kiescollege is gerelateerd aan het aantal in de permanente registratie geregistreerde kiezers in het buitenland, volgens de systematiek en verhouding uit de Gemeentewet. Volgens die systematiek zouden 90.000 registraties (het aantal geregistreerde kiezers buiten NL voor de TK-verkiezing) resulteren in 37 leden.

ii. Verkiezing van de leden van het kiescollege niet-ingezetenen

- De kandidaatstellingsprocedure voor de kiescollegeverkiezing is afgestemd op het feit dat de kiesgerechtigden in het buitenland wonen. Concreet wordt mogelijk gemaakt dat ondersteuningsverklaringen digitaal kunnen worden afgelegd en dat een kiesgerechtigde voor provinciale staten (die dus niet kiesgerechtigd is voor de kiescollegeverkiezing) gemachtigd kan worden om de kandidatenlijst voor de verkiezing in te leveren bij het centraal stembureau. De waarborgsom voor kandidaatstelling wordt vastgesteld op €225 (gelijk aan gemeenteraadsverkiezingen) en moet betaald worden aan de gemeente Den Haag.
- De verkiezing vindt plaats gelijktijdig met de verkiezing van provinciale staten en de kiescolleges Caribisch Nederland. De stemming voor het kiescollege vindt plaats per brief (per post of afgifte op een Nederlandse ambassade of consulaat). Anders dan bij de Tweede Kamer- en Europees Parlementsverkiezingen is stemmen per volmacht of met een kiezerspas niet mogelijk. Indien stemmen per volmacht of met een kiezerspas een optie zou zijn, zou dit betekenen dat op het tijdstip van de verkiezingen ook in Nederland stembureaus moeten worden ingericht ten behoeve van de kiescollegeverkiezingen. Dat ligt gezien het, naar verwachting geringe gebruik van deze mogelijkheid niet voor de hand. Het mogelijk maken dat in de stembureaus die zijn ingericht voor de provinciale statenverkiezingen een stem voor het kiescollege kan worden uitgebracht ligt niet in de rede, omdat dat niet uitvoerbaar is vanwege de samenloop van verkiezingen.
- Het hoofdstembureau en het centraal stembureau voor de verkiezingen van provinciale staten van Zuid-Holland fungeren tevens als zodanig voor de kiescollegeverkiezing.

iii. Verkiezing van de leden van de Eerste Kamer door het kiescollege niet-ingezetenen

- De vergadering waarin het kiescollege stemt voor de Eerste Kamer is in beginsel fysiek in Nederland. Vanuit principieel oogpunt heeft het stemmen

tijdens een fysieke zitting de voorkeur. Een lid dat verhinderd is kan stemmen per volmacht. Een variant waarbij het stemmen per brief een alternatief is kent een te grote complexiteit in de uitvoering.

- De overige vergaderingen van het kiescollege vinden digitaal plaats.
- Over de stemwaarde is aan dr. S. P. Otjes gevraagd om daar onderzoek naar te doen. Dit naar aanleiding van het debat met de Eerste Kamer over de stemwaarde van het kiescollege.
- In zijn rapport doet hij een voorstel om de stemwaarde te berekenen op basis van een formule. De formule berekent het stemgewicht per kiescollegelid aan de hand van het aantal geregistreerde kiesgerechtigden voor de kiescollegeverkiezing en past hierop een correctiefactor toe, gebaseerd op de verhouding tussen het aantal inwoners en geregistreerde kiesgerechtigden in Nederland. Dit komt tegemoet aan de discussie die is gevoerd in de Eerste Kamer.

Geplande inwerkingtreding

Beoogd wordt dat bij de verkiezingen van maart 2023 (provinciale staten en waterschappen) de niet-ingezetene Nederlanders voor de eerste keer kunnen stemmen voor het kiescollege. Daarvoor is het noodzakelijk dat de wetsbehandeling is afgerond voor 1 juli 2022 (voor de aanpassing van systemen moet minimaal 6 maanden worden gerekend). Dat is een krap tijdpad en zal na de consultatie en advisering door de Raad van State een voortvarende parlementaire behandeling vergen in beide Kamers.

Min BZK
dg BRW akk.

4468g
30/11

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan Minister van BZK
Van [redacted]

nota

Aanbieding CBJ wetsvoorstel Wet kiescollege niet-ingezetenen

Datum
12 november 2021

Onze referentie
2021-0000558354

Opgesteld door
[redacted] CZW/S&B
T [redacted]
[redacted] DGBRW/DenB
[redacted]

Bijlage(n)
3

Aan
Minister van BZK

Van
[redacted]

Aanleiding
Het wetsvoorstel Wet kiescollege niet-ingezetenen is in consultatie geweest. De Kiesraad, de VNG, de NVVB, gemeente Den Haag en provincie Zuid-Holland. hebben advies uitgebracht. Ook heeft internetconsultatie plaatsgevonden. Na verwerking van de consultatiereacties is het wetsvoorstel nu gereed om voor te leggen aan de CBJ, met het oog op aanbieding aan de MR ten behoeve van een adviesaanvraag aan de Raad van State (nog voor het kerstreces).

Geadviseerd besluit

Met opmerkingen [redacted]: 30/11 [redacted] dgBRW akkoord

U wordt geadviseerd:
- in te stemmen met het wetsvoorstel en de memorie van toelichting, en
- ermee in te stemmen dat het wetsvoorstel en de memorie van toelichting worden aangeboden voor een schriftelijke CBJ begin december.

Kernpunten
- Begin december behandelt de Tweede Kamer naar verwachting de tweede lezing van het grondwetsvoorstel ter invoering van een kiescollege bestaande uit niet-ingezetenen voor de Eerste Kamer. Onderhavig wetsvoorstel bevat de uitvoeringswetgeving van het grondwetsvoorstel.
- Bij de behandeling van de eerste lezing van het grondwetsvoorstel in oktober 2020 heeft u toegezegd de Eerste Kamer bij brief op hoofdlijnen te informeren over de uitvoeringswetgeving. Op 10 juni jl. heeft u deze toezegging gestand gedaan. De TK en de EK hebben besloten de brief bij de behandeling van het grondwetsvoorstel te betrekken. Het is dus nog niet bekend hoe de Kamer de hoofdlijnen waardeert.
- Het wetsvoorstel bevat een (nadere) uitwerking van de hoofdlijnenbrief. Grofweg bestaat het wetsvoorstel uit twee delen: (1) de inrichting en samenstelling van het kiescollege is neergelegd en (2) een regeling van de verkiezing van de leden van het kiescollege en de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer door de kiescollegeleden. Een korte weergave van de inhoud van het wetsvoorstel vindt u als bijlage bij deze nota.
- Het wetsvoorstel is eind september in consultatie gebracht en is nu gereed voor aanbieding aan de CBJ, en aansluitend de MR. Het streven is dit wetsvoorstel voor het kerstreces aan de Raad van State aan te bieden, om – ondanks het krappe tijdpad – toch nog zicht te houden op inwerkingtreding voor de Eerste Kamerverkiezing in 2023.

- In het wetsvoorstel wordt er nu nog vanuit gegaan dat het wetsvoorstel Nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag (Npvv) is aangenomen. De inwerkingtreding van de Npvv is echter voorzien voor 1 januari 2023 en van de wet Kiescollege 1 september 2022. De samenloop van de wetsvoorstellen zal nog nader worden bezien.

Consultatie
De belangrijkste punten uit de consultatie zijn:

Kiesraad
- De Kiesraad geeft er principieel de voorkeur aan als de stemwaardebepaling zowel bij provinciale staten en de kiescolleges in Caribisch Nederland als bij het kiescollege niet-ingezetenen gelijk is, en wordt berekend aan de hand van het aantal (geregistreerde) kiesgerechtigden. Dit wijkt af van de huidige stemwaardebepaling, die wordt berekend aan de hand van het aantal inwoners. Dat is voor het nieuwe kiescollege niet mogelijk omdat het aantal Nederlanders in het buitenland onbekend is. In het wetsvoorstel wordt daarom voorgesteld de stemwaarde te berekenen aan de hand van het aantal geregistreerde kiesgerechtigden (waarop een correctiefactor wordt toepast, gebaseerd op de verhouding tussen de kiesgerechtigden en inwoners in Nederland). De Kiesraad stelt voor dan ook voor de provinciale staten en de kiescolleges in Caribisch Nederland deze methodiek toe te passen. Dit advies wordt niet overgenomen. In reactie hierop wordt uiteengezet dat het voorstel van de Kiesraad een fundamentele heroverweging van het karakter van de verkiezing van de Eerste Kamer met zich meebrengt omdat dit afwijkt van de heersende zienswijze dat de Eerste Kamer een directe verkiezing door de leden van provinciale staten en de kiescolleges is.
- De Kiesraad spreekt in het advies zorgen uit over lijstuitputting, omdat kiescollegeleden voor de stemming van de Eerste Kamer naar Nederland moeten afreizen en ze zich daarom niet zullen kandideren. Het advies is om een onderzoek onder kiezers en politieke partijen te houden. Dat onderzoek zal parallel aan de behandeling van het wetsvoorstel worden uitgevoerd. Tevens worden enkele suggesties gedaan om ervoor te zorgen dat ingeval van lijstuitputting, de stemwaarde niet aan een andere partij toevalt. Deze suggesties worden gevolgd.
- Het aantal kiescollegeleden is gekoppeld aan het aantal geregistreerde kiesgerechtigden. Het wetsvoorstel bevat een staffel waarin deze verhouding wordt geregeld. In het advies wordt opgemerkt dat het aantal leden volgens de gekozen systematiek niet gelijk opliep met het aantal leden van provinciale staten. De staffel is conform het advies van de Kiesraad aangepast.

Gemeente Den Haag
- De gemeente Den Haag vraagt om de ondersteuning van het kiescollege niet bij de griffier te beleggen maar de gemeente flexibiliteit te geven bij de toedeling van taken. Dit punt wordt niet gevolgd, aangezien het neerleggen van deze taken bij de griffier (en zijn griffie) in lijn is met de wettelijke systematiek van alle vertegenwoordigende organen in Nederland. Deze taken kunnen in de praktijk desgewenst wel in mandaat worden uitgeoefend door iemand in de organisatie.
- De gemeente Den Haag merkt op dat verschillende kosten niet waren meegenomen in de raming. Dit is alsnog toegevoegd.

VNG/NVVB

- De VNG en NVVB merken in hun advies op dat onvoldoende is onderbouwd waarom de stemming voor de EK-verkiezing fysiek plaatsvindt in plaats van digitaal of per post. Ook de Kiesraad spreekt de voorkeur uit voor stemmen per post. In het wetsvoorstel is nader toegelicht dat aan de andere vormen van stemmen grote(re) nadelen zitten (digitaal stemmen is onvoldoende veilig; stemmen per post kent als nadeel dat de kans reëel is dat briefstemmen niet tijdig aankomen).
- De VNG/NVVB vragen naar de verhouding tot de ontwikkelingen in het verkiezingsproces. Hierover is een paragraaf toegevoegd. Hiermee komt u ook tegemoet aan de toezegging aan de Kamer om meer inzicht te geven hoe verschillende kieswetvoorstellen zich tot elkaar verhouden. Ook geeft u in de MvT inzicht in het krappe tijdpad dat moet worden gevolgd om de eerste uitvoering van de verkiezing van het kiescollege in maart 2023 te kunnen laten plaatsvinden.

Provincie Zuid-Holland

- De provincie Zuid-Holland geeft aan ermee in te stemmen dat het centraal stembureau van de provinciale statenverkiezing ook fungeert als centraal stembureau voor de kiescollegeverkiezing.

dgBRW akk.
min. BZK

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum
7 december 2021

Onze referentie
2021-0000645728

Opgesteld door
[redacted] CZW/S&B
[redacted]
[redacted] DGBRW/DenB
T [redacted]

Bijlage(n)
8

Aan
Minister van BZK

Van
[redacted]

Aan Minister van BZK
Van [redacted]

nota

Aanbieding MR wetsvoorstel Wet kiescollege niet-ingezetenen

Aanleiding

Het wetsvoorstel Wet kiescollege niet-ingezetenen is op 7 december in een schriftelijke ronde in de CBJ behandeld. Het wetsvoorstel is nu gereed om voor te leggen aan de MR, met het oog op een adviesaanvraag aan de Raad van State (nog voor het kerstreces).

Geadviseerd besluit

Met opmerkingen : 9/1
2 dgBRW akkoord

U wordt geadviseerd:

- in te stemmen met aanbieding aan de Ministerraad; en
- het aanbiedingsformulier hiertoe te ondertekenen.

Kernpunten

- In de derde week van januari behandelt de Tweede Kamer naar verwachting de tweede lezing van het grondwetsvoorstel ter invoering van een kiescollege bestaande uit niet-ingezetenen voor de Eerste Kamer. Onderhavig wetsvoorstel bevat de uitvoeringswetgeving van het grondwetsvoorstel.
- Bij de behandeling van de eerste lezing van het grondwetsvoorstel in oktober 2020 heeft u toegezegd de Eerste Kamer bij brief op hoofdlijnen te informeren over de uitvoeringswetgeving. Op 10 juni jl. heeft u deze toezegging gestand gedaan. De TK en de EK hebben besloten de brief bij de behandeling van het grondwetsvoorstel te betrekken. Het is dus nog niet bekend hoe de Kamer de hoofdlijnen waardeert.
- Het wetsvoorstel bevat een (nadere) uitwerking van de hoofdlijnenbrief. Grofweg bestaat het wetsvoorstel uit twee delen: (1) de inrichting en samenstelling van het kiescollege en (2) een regeling van de verkiezing van de leden van het kiescollege en de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer door de kiescollegeleden. Een korte weergave van de inhoud van het wetsvoorstel vindt u als bijlage bij deze nota.
- Het wetsvoorstel is behandeld in de CBJ, en gereed voor behandeling in de MR. Het streven is dit wetsvoorstel voor het kerstreces aan de Raad van State aan te bieden, om – ondanks het krappe tijdpad – toch nog zicht te houden op inwerkingtreding voor de Eerste Kamerverkiezing in 2023.
- Ten opzichte van de versie van het wetsvoorstel die aan de CBJ is aangeboden zijn er enkele kleine wijzigingen in het wetsvoorstel doorgevoerd, het merendeel technisch van aard.

Samenloop met wetsvoorstel nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag (NPVV)

- Het wetsvoorstel Kiescollege niet-ingezetenen gaat ervanuit dat het wetsvoorstel Wet nieuwe procedure verkiezingsuitslag (NPVV) in werking is getreden.
- De beoogde inwerkingtreding van de NPVV is 1 januari 2023 terwijl de beoogde inwerkingtreding van dit wetsvoorstel 1 september 2022 is.
- Daarom zijn er in de wet kiescollege niet-ingezetenen een aantal tijdelijke bepalingen opgenomen (in deze versie nieuw toegevoegd), om een juridische basis te hebben voor de activiteiten die bij een kiescollegeverkiezing in maart 2023 al in het najaar van 2022 moeten worden uitgevoerd. Deze bepalingen zullen dus eerder in werking treden en weer vervallen zodra de NPVV en de wijziging van de Kieswet ten behoeve van het kiescollege niet-ingezetenen inwerkingtreden op 1 januari 2023.

CBJ

- I&W, Financiën, Defensie en SZW hebben aangegeven geen inhoudelijke opmerkingen te hebben bij het wetsvoorstel.
- Voorafgaand aan aanbieding met de CBJ is overeenstemming bereikt met JenV.

Bijlage: Inhoud van het wetsvoorstel

De kiesgerechtigdheid voor de verkiezing van de leden van het kiescollege niet-ingezetenen is verbonden aan dezelfde voorwaarden als de kiesgerechtigdheid voor de Tweede Kamerverkiezingen, met daarbovenop de eis dat de kiezer geen ingezetene is van Nederland. Uitgangspunt in de uitvoeringswetgeving is dat voor zover van toepassing wordt aangesloten bij de al bestaande wetgeving voor de inrichting en verkiezing van provinciale staten dan wel de kiescolleges in Caribisch Nederland. Waar dit niet mogelijk is, is gelet op de eigenheid en specifieke context van het kiescollege niet-ingezetenen, wordt het volgende voorgesteld:

i. Vormgeving van het kiescollege

- Het kiescollege wordt gevestigd in de gemeente Den Haag en wordt ondersteund door ambtenaren van de gemeente. De gemeente Den Haag organiseert de verkiezing en beheert de (permanente) registratie van kiesgerechtigden voor de kiescollegeverkiezing. De burgemeester van Den Haag is de voorzitter van het kiescollege.
- Het ledenaantal van het kiescollege is gerelateerd aan het aantal in de permanente registratie geregistreerde kiezers in het buitenland, volgens de systematiek en een gecombineerde verhouding uit de Gemeentewet en de Provinciewet.

ii. Verkiezing van de leden van het kiescollege niet-ingezetenen

- De kandidaatstellingsprocedure voor de kiescollegeverkiezing is afgestemd op het feit dat de kiesgerechtigden in het buitenland wonen. Concreet wordt mogelijk gemaakt dat ondersteuningsverklaringen digitaal kunnen worden afgelegd en dat een kiesgerechtigde voor provinciale staten (die dus niet kiesgerechtigd is voor de kiescollegeverkiezing) gemachtigd kan worden om de kandidatenlijst voor de verkiezing in te leveren bij het centraal stembureau. De waarborgsom voor kandidaatstelling wordt vastgesteld op €225 (gelijk aan gemeenteraadsverkiezingen) en moet betaald worden aan de gemeente Den Haag.
- De verkiezing vindt plaats gelijktijdig met de verkiezing van provinciale staten en de kiescolleges Caribisch Nederland. De stemming voor het kiescollege vindt plaats per brief (per post of afgifte op een Nederlandse ambassade of consulaat). Anders dan bij de Tweede Kamer- en Europees Parlementsverkiezingen is stemmen per volmacht of met een kiezerspas niet mogelijk. Indien stemmen per volmacht of met een kiezerspas een optie zou zijn, zou dit betekenen dat op het tijdstip van de verkiezingen ook in Nederland stembureaus moeten worden ingericht ten behoeve van de kiescollegeverkiezingen. Dat ligt gezien het, naar verwachting geringe gebruik van deze mogelijkheid niet voor de hand. Het mogelijk maken dat in de stembureaus die zijn ingericht voor de provinciale statenverkiezingen een stem voor het kiescollege kan worden uitgebracht ligt niet in de rede, omdat dat niet uitvoerbaar is vanwege de samenloop van verkiezingen.
- Het hoofdstembureau en het centraal stembureau voor de verkiezingen van provinciale staten van Zuid-Holland fungeren tevens als zodanig voor de kiescollegeverkiezing.

iii. Verkiezing van de leden van de Eerste Kamer door het kiescollege niet-ingezetenen

- De vergadering waarin het kiescollege stemt voor de Eerste Kamer is in beginsel fysiek in Nederland. Vanuit principieel oogpunt heeft het stemmen tijdens een fysieke zitting de voorkeur. Een lid dat verhinderd is kan stemmen per volmacht. Een variant waarbij het stemmen per brief een alternatief is kent een te grote complexiteit in de uitvoering.
- De overige vergaderingen van het kiescollege vinden digitaal plaats.
- Over de stemwaarde is aan dr. S. P. Otjes gevraagd om daar onderzoek naar te doen. Dit naar aanleiding van het debat met de Eerste Kamer over de stemwaarde van het kiescollege.
- In zijn rapport doet hij een voorstel om de stemwaarde te berekenen op basis van een formule. De formule berekent het stemgewicht per kiescollegelid aan de hand van het aantal geregistreerde kiesgerechtigden voor de kiescollegeverkiezing en past hierop een correctiefactor toe, gebaseerd op de verhouding tussen het aantal inwoners en geregistreerde kiesgerechtigden in Nederland. Dit komt tegemoet aan de discussie die is gevoerd in de Eerste Kamer.

53537
Min. BZK

9/12

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Aan: Minister BZK

CZW

Contactpersoon
[redacted]

Datum
8 december 2021

Kenmerk
2021-0000651088

Afgestemd met:
- DGBRW/D&B

nota

Aanbieding Wet kiescollege niet-ingezetenen aan Raad van State

13/12

Aanleiding

Het wetsvoorstel Wet kiescollege niet-ingezetenen is gereed om aan te bieden aan de Ministerraad van 17 december a.s. met het oog op verzending naar de Raad van State voor een adviesaanvraag. Dit is separaat aan u voorgelegd. Indien de Ministerraad instemt met het wetsvoorstel kan dit aan de Raad van State worden gestuurd. In verband met de tassendeadline voor het kerstreces wordt de voordracht voor de adviesaanvraag nu al aan u voorgelegd ter ondertekening. De verzending wordt aangehouden tot na de MR.

Advies/actie

U wordt geadviseerd:

- de Koning te verzoeken advies te vragen aan de Afdeling advisering van de Raad van State over het wetsvoorstel, door de volgende stukken te ondertekenen:
  - de voordracht aan de Koning; en
  - de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel.
- ermee in te stemmen dat de getekende stukken worden verstuurd, zodra de Ministerraad met het wetsvoorstel heeft ingestemd.

Toelichting

Het wetsvoorstel is gereed voor behandeling in de MR. Het streven om dit wetsvoorstel nog voor het kerstreces naar de Raad van State te sturen heeft als reden dat zo – ondanks het krappe tijdpad – toch nog zicht gehouden kan worden op inwerkingtreding van het wetsvoorstel voor de Eerste Kamerverkiezing in 2023.

notitie

Aan MIN BZK

Van [redacted]

Datum

Onderwerp Hescdlage MIT Ingekomen

Tekenversie verslagverslag OP MR 17/12